

Isang Tugon ng Katoliko sa Karahasan sa Tahanan

MGA NILALAMAN

Mensahe mula kay Rev Peter A Comensoli	3
Ano ang karahasan sa tahanan?	4
Mga uri ng karahasan sa tahanan	4
Katolikong Pagtuturo sa karahasan sa tahanan	5-6
i. Hindi binibigyang-katwiran ng Bibliya ang karahasan sa tahanan	7
ii. Ang mga kasal ay para sa kabutihan ng mag-asawa at mga anak	7
iii. Mula sa karahasan patungo sa tunay na pagkakasundo	8 - 9
Pagtugon ng komunidad Katoliko	10-11
Mga Mahalagang Numero ng Telepono	2

MGA KASAMANG KASULATAN AT MGA PINAGKUNAN NG KAALAMAN

MGA BABASAHIN PARA SA MAY PANGANGAILANGAN

1. A guide for women who may be experiencing violence
2. A guide to supporting male victims of violence
3. Supporting a person who is being abused
4. A guide to support people who seek help for their abusive behaviour
5. Key Telephone Numbers
6. Recovery & Support Programs + Further Information on the Web
7. Catholic Teaching on Domestic Violence
8. Domestic Violence cards

MGA PINAGKUNAN NG KAALAMAN PARA SA NOTICE BOARD NG PAROKYA

1. Prayer to End Domestic Violence
2. Know Your A-Z on Domestic Violence
3. 'Fast Facts' – Impacts of Domestic and Sexual Violence

*Pagkilala sa sinulat ni Dr Cristina Gomez
ni-review ni Pina Bernard*

Mensahe mula sa Kagalanggalang Obispo Anthony Randazzo

Mahalaga ang pakikipag-ugnayan. Mahalaga ang mga ito para maunawaan kung sino tayo bilang tao na hinubog upang makipag-ugnayan.

Sa ating binyag, binigyan tayo ng wastong ugnayan sa Diyos. Ang buhay natin sinadya upang maging isang pagtuklas at pamumuha y mula sa banal na regalo na nagpaparangal sa atinat nagdudulot din ng dangal sa mga nasa paligid natin.

Habang umuusbong ang ating pag-uugnayan, lalong lumalago ang ating pagkatao, kung tayo ay di-nagkakaisa nalalayo tayo sa ating tunay na pagkatao.

Ang Diyos ay Ama, Anak at Banal na Espiritu, tatlong persona na nagkakaisa sa isang relasyon ng pag-ibig. Tayo ay nilalang para lumahok sa kahanga-hangang misteryosong Tatlong Persona sa iisang Diyos sa buhay natin ngayon at sa darating na buhay walang-hanggan.

Ang ating pakikipag-ugnayan sa mga mahal sa buhay, pamilya, kaibigan at iba pa ay maaaring maging mahirap. Ang mamuhay ng may bukas luob, kaakit-akit at pagbibigay ng pag-ibig, ay hindi madali. Ang pagkamakasariili ay madaling sumasaatin at pinuputol ang ating ugnayan sa iba.

Pinakamalala, ang ugaling pagsakop at pagsuko ay maaaring magbigay ng masamang kapangyarihan sa iba.

Ito ay naglilihis sa tunay na anyo sa pagkatao ng nang-aabuso at inaabuso.

Ang karahasan sa tahanan ay isang nakababahalang paglalarawan nito. Maaari itong mangyari sa iba't ibang anyo - pisikal, pananalita, sekswal, sikolohikal, at espirituwal.

Ang tahanan ng pamilya ay sinadya upang maging isang lugar kung saan ipinakita ang pag-ibig ng Diyos at inalagaan kaysa inaabuso at nilalabag.

Bilang mga taong may pananampalataya, hindi tayo maaaring manatiling tahimik sa harap ng karahasan. Tanggihan natin ang anumang pag-uugali nabinabali wala ang tao at binabawasan ang kanilang natatanging pagkakakilanlan at dignidad.

Ang ating layunin ay maisulong ang maunlad na relasyon at bumuo ng mga komunidad ng kapayapaan, kaligtasan at pagkakasundo.

Una kong pinupuri ang pagawa ng mapagkukunang ng kaalaman upang magkasama tayong ipalaganap ang kamalayan ng malungkot na katotohanan ng karahasan sa tahanan sa ating lipunan at pangalawa, upang matulungan ang ating mga komunidad na tumugon nang naaangkop sa pagsisiwalat ng karahasan sa tahanan.

Sa pamamagitan nito, nawa tayo ay maging mas mahusay at maalam upang labanan ang mga personal at panlipunang kamalian ng pang-aabuso sa loob ng ating mga tahanan.

Nawa ang pagpapala ng Ama, Anak at Banal na Espiritu ay sumainyo at gabayan tayong magsulong sa mahalagang gawain ng hustisya, pagpapagaling at kapayapaan.

Taos-pusong sumasainyo kay Kristo,

Most Rev Anthony Randazzo DD, JCL
Bishop of Broken Bay

PANIMULA

Ang pamilya ay kung saan ang kaligtasan, pangangalaga, at ang pag-unlad ng bawat tao at mga relasyon ay dapat na maging pangunahing karanasan. Ang karahasan sa konteksto ng pamilya ay partikular na nakapipinsala, at talagang salungat sa isang Kristiyanong paraan ng pamumuhay. Sinabi ni Pope Francis: “Ang pamilya ay isang samahan ng pag-asa ng buhay at pagkabuhay na mag-uli ... Sa mga pamilya ay may mga kahirapan, ngunit ang mga paghihirap ay nalutas sa pamamagitan ng pag-ibig. Ang galit ay hindi lulutasin ang anumang kahirapan.” (Festival of Families, Philadelphia 2015)

Ang misyon ng Diocese ng Broken Bay ay ipahayag ang Mabuting Balita, na kabilang ang paghahari ng kapayapaan, katarungan at pagkakasundo sa Diyos, bilang isang pamilya. Samakatuwid, tayo ay tinawag upang tumayo laban sa anumang bagay na sumisira sa mga pamilya na ating mga lokal na Simbahan. Lahat tayo ay tinawag na maging mga haligi ng pag-asa, hindi para sa pagpapaubaya ng karahasan. Ang pag-ibig na pinoprotektahan ang mahina, nagpapaunlad sa dignidad ng bawat miyembro ng pamilya ay ang tanging paraan na maaari tayong maging daan ng pag-asa at tunay na pagpahayag ng Mabuting Balita.

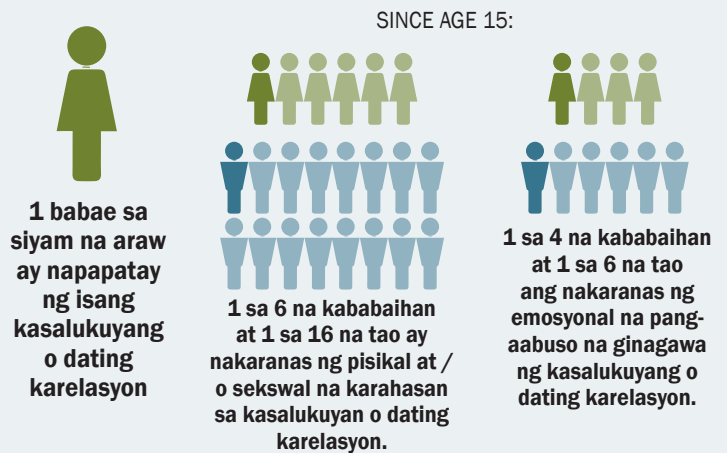
Tungkol sa karahasan sa tahanan, mahalaga na lahat tayo ay mas mahusay na nakapag-aral na kumpleto upang tumugon. Nag-aalok ang babasahin na ito ng suporta para sa mga parokya, at naghahangad na ipaalam at magbigay ng mga praktikal na mg mungkahi. Kasama ang bilang ng mga handout na maaaring kopyahin at ipamahagi kung kinakailangan; Ipinapagamit din ang mga flyer na maaaring ipakita sa paligid ng parokya; Ang isang maliit na business-card ay inaalok ng simbahan na maaaring maging isang daan ng ugnayan sa isang parishioner o bisita; at ang isang Panalangin ay inaalok para gamitin sa konteksto ng parokya. Ang lahat ng mga ito ay maaaring ma-download sa www.bbcatholic.org.au

“Ang karahasan laban sa kababaihan ay hindi maaaring ituring bilang ‘normal’, ang pagpapanatili ng isang kultura ng ‘machismo’ ay bulag sa nangungunang papel na ginagampanan ng mga kababaihan sa ating mga komunidad ... Hindi tama ipagpikit mata at hayaan ang pagyurak sa dignidad ng napakaraming kababaihan, lalo na ang mga kabataang babae.”

“Pope Francis, Apostolic Journey of His Holiness Pope Francis sa Chile at Peru (15-22 Jan 2018), Pulong sa populasyon, Enero 19, 2018

“ANO ANG KARAHASAN SA TAHANAN?”

Ang karahasan sa tahanan ay isang pag-uugali ng mapang-abusong asal na isinagawa ng isang miyembro ng pamilya o iba pang karelasyon kahit na nga malapit na tao. (hal. Ito ay nagsasangkot ng paggamit ng kapangyarihan at kontrol ng isang tao sa iba o sa iba, at nagreresulta sa takot, pagkabalisa at madalas na paghihiwalay. Ang karahasan sa tahanan ay maaari ring magresulta sa malubhang pinsala sa katawan. May pagitan sa 60-100 kababaihan ang napapatay bawat taon sa Australya. Minsan ito ay tinatawag na ‘Intimate Partner Violence’.

Source: ANROWS 2019.

Source: AIHW 2019

“MGA HALIMBAWA NG KAHARASAN”

Hindi laging madaling malaman kung ang isang tao ay may kaugnayan sa kung saan ang karahasan sa tahanan ay nagaganap. Ang karahasan sa tahanan ay kadalasang nakatago at hindi pinag-uusapan, at isang bawal na paksa sa maraming kultura. Dagdag pa, maaaring naniniwala ang mga tao na ang tanging uri ng karahasan sa tahanan ay pisikal at sekswal na karahasan lamang. Habang ang dalawang uri na ito ay malinaw na karahasan sa katawan, may iba pang uri ng karahasan sa tahanan na maaaring mas mahirap tiktikan. Ang mga ito ay mga bagay tulad ng sikolohikal, espirituwal, pandiwa, at pinansiyal na pang-aabuso, pati na rin ang pagkontrol sa pamamagitan ng pananakot.

KAHARASANG PISIKAL

Maaaring kasama sa sampal, panununtok, pagsira ng mga gamit, pagtulak sa hagdan, pagsunog, pagtanggig sa sapat na pagkain, pananamit at tirahan, pati na rin ang paggamit ng mga kutsilyo, baril at iba pang mga armas.

KAHARASAN SEKSWAL

Maaari itong isama ang panggagahasa, pagpilit ng gawaing sekswal o panliligalig at pananakot, na pinilit na manood ng pornograpiya, pagkakaroon ng pakikipagtalik dahil sa takot sa kung ano ang maaaring gawin ng isang karelasyon, at sapilitang prostitusyon.

SIKOHOLICAL AT EMOTIONAL NG PAG-AABUSO

Maaari itong isama ang pananakot, pag-aalipusta, pagpapahiya, paglalantad o pagbibigay ng karahasan sa isang miyembro ng pamilya, at mga epekto ng pampinansyal, panlipunan at iba pang di-pisikal na anyo ng pang-aabuso

SAPILITANG PAGKONTROL

Maaari itong isama ang paghihiwalay ng mga biktima mula sa pamilya at mga kaibigan, pagkontrol sa paggamit sa mga pananalapi, pagsubaybay sa kanilang mga paggalaw, pagtatago ng impormasyon at tulong.

PANG-AABUSO NG ESPIRTUAL

Maaaring kabilang dito ang pagmamaniwala, pagpilit sa paggawa ng desisyon, mga pangangailangan ng pagiging lihim at manahinmik lamang, pinipilet sumunod, maling paggamit ng banal na kasulatan o ng pulpito upang kontrolin ang pag-uugali at ang mungkahi na ang nag-aabuso ay may “Banal” na posisyon kaya siya ay dapat sundin sa lahat ng bagay.

Sources: AIHW, *Family, Domestic and Sexual Violence in Australia 2018*; Oakley and Kinmond, *Breaking the Silence on Spiritual Abuse*, 2013.

Katolikong Pagtuturo tungkol Karahasan sa Tahanan

PAGTUTURO NG SANTO PAPA

Sinabi ni Pope St John XXIII at St John Paul II tungkol sa pagtataguyod ng dignidad ng mga kababaihan sa Pacem sa Terris (Sa pagtatag ng Pandaigdig na Kapayapaan sa Katotohanan, Katarungan, Pag-ibig sa Kapwa at Kalayaan, 1963) at Mulieris Dignitatem (Sa Dignidad at Pagtatakda ng mga Babae, 1988) ayon sa Amoris Laetitia (Sa Pag-ibig sa Pamilya, 2016) at sa “World Day of Peace Message” noong 2017 na pinangalan ni Pope Francis ang karahasan na madalas na naka-tuon sa kababaihan, sa loob ng kanilang sariling tahanan. Sinabi ni Pope Francis na kailangan ang magandang pagsasanay sa pastoral upang tumugon sa isyung ito at para sa suporta ng Kristiyano sa mga pamilya na nakakaranas nito.

Pope St John Paul II, Mulieris Dignitatem # 15

Ang paraan ng pagkilos ni Cristo, ang Ebanghelyo ng kanyang mga salita at gawa, ay pare-pareho ang protesta laban sa anumang nakakasakit sa karangalan ng kababaihan.

Pope St John XXIII, Pacem sa Terris # 41

Kababaihan ay nakakakuha ng isang pagtaas na kamalayan ng kanilang natural na karangalan. Malayo sa pagiging kontento at tahimik na ginagampanan o nagpapahintulot sa kanilang sarili na isaalang-alang bilang isang instrumento, hinihingi nila ang karapatan at tungkulin na nabibilang sa kanila bilang mga tao sa pribado at pangpublikong pamumuhay.

Pope Francis, Amoris Laetitia # 54

Sa tingin ko lalo na sa kahiya-hiyang hindi pagsugpo na kung saan ang mga kababaihan ay inaalipin ng karahasan sa tahanan at iba't ibang anyo ng pagkaalipin. Ang mga pangyayaring ito ay di-nagpapakita ng panlalaking kapangyarihan sa halip ito ay isang gawaing kaduwagan. Ang pisikal at sekswal na karahasan na tinitii ng mga kababaihan sa ilang mga pag-aasawa ay salungat sa kalikasan ng pagkakaisa ng mag-asawa.

Pope Francis, Amoris Laetitia # 204

Ang magandang pagsasanay sa pastoral ay mahalaga “lalo na sa mga partikular na sitwasyong pang-emergency na nagmumula sa mga kaso ng karahasan sa tahanan at sekswal na pang-aabuso”. Ang lahat ng ito ay hindi binabawasan, ngunit mas pinupunan, ang pangunahing halaga ng espirituwal na direksyon, ang mayamang espirituwal na kayamanan ng Simbahan, at ang Sakramento ng Pagkakasundo.

Pope Francis, Amoris Laetitia # 229

Ang mga parokya, paaralan at iba pang mga institusyong Simbahan ay maaaring makatulong sa iba't ibang paraan upang suportahan ang mga pamilya at tulungan silang lumago. Maaaring kabilang sa mga ito ang ... mga pag-uusap ng mga eksperto sa mga kongkretong isyu na nakaharap sa mga pamilya, pagpapayo sa kasal, mga “home missionary” na tumutulong sa mga mag-asawa na pag-usapan ang kanilang mga paghihirap at hangarin, mga serbisyong panlipunan na nakikitungo sa mga problema sa pamilya tulad ng pagkagumon, pagtataksil at karahasan sa tahanan, mga programa ng espirituwal na paglago, mga workshop para sa mga magulang at mga pulong ng pamilya.

Pope Francis, Mensahe ng Kapayapaan ng Pandaigdig na Araw 2017 - Di-karahasan: Isang Estilo ng Pulitika para sa Kapayapaan # 5

Kung ang karahasan ay may pinagmumulan sa puso ng tao, ito ay napakahalaga na ang walang dahas ay isinasagawa sa lahat ng iba pa sa loob ng mga pamilya ... Ang pamilya ay lubos na mahalaga kung saan ang mga mag-asawa, mga magulang at mga anak, mga kapatid, natututong makipag-usap at magpakita ng mapagbigay na pag-aalala sa isa't isa, at kung saan ang mga salungatan ay kailangang malutas hindi sa puwersa kundi sa pag-uusap, paggalang, pag-aalala para sa kabutihan ng ang iba pang, awa at pagpapatawad ... Nakikiusap ako para sa pag-aalis ng mga sandata at para sa pagbabawal at pagpawi ng mga sandatang nuklear ... Nakikiusap ako na may pantay na pangangailangan ng madaliang pagkakasundo sa pagtatapos ng karahasan sa tahanan at sa pag-abuso sa mga babae at mga bata

CANON LAW

Ang Canon Law ay nagbibigay ng ilang mga gabay sa kung ano ang bumubuo ng isang wastong kasal

Canon 1055 §1

Ang kasunduan sa pag-aasawa, kung saan ang isang lalaki at isang babae ay nagtatag sa pagitan ng kanilang sarili ng pagsasama ng kanilang buong buhay, at iniutos sa kapakanan ng mag-asawa at pagpapalaki ng mga bata, sa pamamagitan ng binyag, ay itinaas ng ating Panginoong Hesukristo sa dignidad ng isang sakramento.

Ang mga may-asawa ng Canon 1151

Ang mag-aasawa ay may obligasyon at karapatang mapanatili ang kanilang pagsasama maliban kung may tamang dahilan na hinahayaan silang maghiwalay..

Canon 1153 §1

Kung may malubhang panganib ng kaluluwa o sa katawan ng mag-asawa o sa mga bata, ang paghihiwalay ay may legal na dahilan na maaring ibigay ng Ordinaryong Lokal.

COMPENDIUM NG SOCIAL DOCTRINE NG SIMBAHAN

Ang karahasan ay lihis sa itinituro tungkol sa Kristiyanismo at ang Mabuting Balita na ipinahayag nito. Itinituro sa atin ng panlipunang doktrina ng Simbahan na ang karahasan ay hindi isang katanggap-tanggap na solusyon sa anumang problema, ito ay hindi karapat-dapat sa anumang tao, at “sinisira ang ipinapangako nito upang ipagtaggol”.

#488

Nagpakita ang karahasan sa interpersonal relationships (cf. Genesis 4: 1-16) at sa mga relasyon sa lipunan (cf. Genesis 11: 1-9). Ang kapayapaan at karahasan ay hindi maaaring ipagsama-sama, at kung saan may karahasan, ang Diyos ay hindi maaaring naroroon (cf. 1 Mga Cronica 22: 8-9).

#496

Ang karahasan ay hindi kailanman isang wastong tugon. Sa pamamagitan ng pananalig ng kanyang pananampalataya kay Cristo at sa kamalayan ng kanyang misyon, ipinahayag ng Simbahan “na ang karahasan ay masama, ang karahasan ay hindi katanggap-tanggap bilang isang solusyon sa mga problema, ang karahasan ay hindi karapat-dapat sa tao. Ang kasamaan ay isang kasinungalingan, sapagkat ito ay lumalabag sa katotohanan ng ating pananampalataya, ang katotohanan

ng ating sangkatauhan. Ang karahasan ay sumisira kung ano ang ipinapahayag nito upang ipagtaggol: ang karangalan, ang buhay, ang kalayaan ng mga tao.

“CATECHISM OF THE CATHOLIC CHURCH

Ang Catechism ay nagsasabi sa atin na ang lalaki at babae ay pareho namay karangalan. Samakatuwid ang isa ay hindi nakahihigit o mas mababa sa iba; pareho silang ginawa sa larawan ng Diyos. Ito ay nagpapahiwatig na ang isa ay walang kapangyarihan sa iba.

#369

Ang lalaki at babae ay may parehong karangalan “sa larawan ng Diyos”.

#1931

Ang paggalang sa tao ay nagpapatuloy sa pamamagitan ng paggalang sa prinsipyo na “ang lahat ay dapat tumingin sa kanyang kapitbahay (nang walang anumang pagbubukod) bilang ‘isa pang sarili,’ higit sa lahat ay nakikita ang kanyang buhay at ang mga paraan na kinakailangan para sa pamumuhay na may dignidad . “

Ang Panalangin para Matapos ang Karahasan sa Tahanan

Mapagmahal na Diyos, nagpapasalamat kami sa pag-imbata sa amin upang tapusin ang karahasan sa tahanan sa aming komunidad. Hinihiling namin ang iyong karunungan, lakas ng loob, at patnubay. Kami ay nanalangin para sa isang lipunan kung saan ang lahat ng tao ay ligtas sa kanilang mga tahanan at ligtas sa pag-aabuso ng sinumang malapit na relasyon, kung saan ang bawat tao ay iginagalang, sa kanilang pagkakapantay at dignidad. Nananalangin kami para sa lahat ng apektado ng karahasan, upang makahanap sila ng kaligtasan at kagalingan. Nananalangin kami na ang lahat ng kababaihan, kalalakihan at mga bata ay makahanap ng isang lugar at buhay na walang karahasan, at ang mga bata ay aalagaan sa pangangalaga, proteksiyon at suporta sa lahat ng pamamaraan. Nananalangin kami para sa mga kabataang lalaki at babae, upang makahanap sila ng mga modelo ng mga magalang na relasyon at tanggihan ang mga marahas at mapangwasak na mga larawan ng pagkalalaki at kasalukuyang kababaihan sa ating lipunan. Hinihiling namin ang lakas ng loob na harapin ang mga sanhi ng karahasan sa tahanan, kabilang ang pagkalat ng karahasan sa ating lipunan, anumang pang-aabuso ng kapangyarihan, at hindi pantay na pagpoposisyon ng kababaihan sa komunidad. Manalangin tayo para sa tama at makatarungan na ugnayan sa pagitan ng lahat ng tao, upang magkasama kaming makapagpabago at magtagumpay sa karahasan sa lahat ng anyo nito. Nagmamahal kami sa panahong iyong ipinangako, kapag ang karahasan ay nawala, ang mga babae at lalaki ay bukas para sa pagmamahal at pagmamahal sa iba, ang mga bata ay protektado, at ang gawa at kayamanan ng ating mundo ay makatarungan na ibinahagi. Sa pamamagitan ni Kristo na ating Panginoon. Amen.

Inangkop mula sa Catholic Social Services Victoria Domestic Violence Parish Kit

Ang turo ng simbahang Katoliko tungkol sa karahasan sa tahanan

Ang relihiyon ay maaaring magamit kung minsan ng mga may kasalanan upang bigyang-katwiran ang pinsalang sanhi ng ibang tao. Samantala ang mga biktima ay maaari ring isipin na dapat silang magtiis ng pang-aabuso dahil sa mga paniniwala sa relihiyon. Para sa mga Kristiyano, lalo na, ang mga sumusunod na teksto o konsepto ay maaaring maling magamit at hindi nauunawaan, na humahantong sa pagpapanatili ng karahasan:

1. Ang Bibliya - Maaaring maling magamit ng mga perpetrator ang mga teksto ng Bibliya upang bigyang-katwiran ang karahasan.
2. Pag-aasawa ng mga Kristiyano - Ang mga biktima ay maaaring sabihin na ang kasal ay walang hanggan (“... sa sakit at sa kalusugan ...”) ngunit hindi sinasabi na maaari iwanan ang marahas na kasal.
3. kapatawaran ng Kristiyano - Ang mga perpetrators ay maaaring naniniwala sa awtomatikong pagpapatawad nang walang tunay na conversion. Ang mga biktima ay maaari ding maniwala na dapat silang magpatawad katulad ng sinabi ni Jesus na magpatawad “pitumpu’t pitong beses” (Mateo 18:22), ngunit ito ay maging sanhi na ang may kasalanan ay patuloy na makapinsala sa kanila at sa kanilang mga anak.

ANG BIBLIYA AY HINDI BINIBIGYANG KATUWIRAN ANG KAHARASAN SA TAHANAN

1. Ang mga lalaking nakapinsala sa kababaihan ay maaaring maimpluwensiyahan ng mga sinaunang “Mga Kodigo sa Tahanan ng Greco-Roman” na kinabibilangan ng linya: “Ang babae ay dapat nagpapasakop sa kanilang asawa” (hal. Colosas 3:18 , Efeso 5:22, o 1 Timoteo 2:11). Ang paggamit nito ngayon upang mapinsala o igiit ang kapangyarihan sa iba ay hindi makatwiran.
2. Ang Mga Kodigo sa Bahay ay tumutukoy sa konteksto ng sinaunang Greco-Romanong lipunan, kung saan sa ilalim ng Romanong Batas, ang pinakamatanda ay ang pinuno ng sambahayan. May kapangyarihan siya sa lahat ng tao na naninirahan sa sambahayan - sa isang antas na kaya niyang patayin sila, nang hindi humihingi ng pahintulot mula sa mga awtoridad ng Roma. Pagkatapos ng Batas Sibil ay pinahintulutan ang mga lalaki na magkaroon ng kapangyarihan sa mga babae, mga bata, at mga alipin. Sa ilalim ng Batas Sibil ngayon, isang krimen ang pumatay o pisikal at / o sekswal na pang-aabuso sa ibang tao, kung ikaw ay isang ama, ina, o iba pang miyembro ng iyong sambahayan.
3. Si St Paul, ang may-akda ng mga tekstong biblikal na naglalaman ng Mga Tuntunin ng Bahay, ay humihiling sa mga tagasunod ni Jesus na sundin ang Batas Sibil at mapanatili ang pagkakasundo sa sambahayan. Kasabay nito, hinamon din sila ni St Paul na lumampas sa mga letrang nakasulat ng batas, na humihiling sa mga may kapangyarihan na huwag abusuhin ang kapangyarihang iyon ngunit sa halip ay pantay na nagmamahal at nagmamalasakit sa bawat isa sa sambahayan. Ngayon sa mga pamilya, mga magulang na may sapat na gulang, parehong kalalakihan at kababaihan, ay parehong mga pinuno ng kanilang sambahayan.
4. Sinasabi ng Bibliya na ang mga lalaki at babae ay pantay na ginawa sa larawan ng Diyos. Sinasabi ng Genesis 1:27: “Kaya nilalang ng Diyos ang sangkatauhan sa larawan ng Diyos, sa larawan ng Diyos, nilalang sila ng Diyos; lalaki at babae ang nilikha ng Diyos. “Ang mga lalaking ay maaaring gumamit ng Genesis 2 upang igiit na ang mga tao ay nilikha muna sa larawan ng Diyos na lalaki. Ngunit sa katunayan, ang Genesis 2 ay nagpapatunay sa Diyos na hindi lalaki o babae, isang pagkakaisa o ‘isang laman’ sa Adan at Eba (Gen 2:25). Ang mga ito ay pantay at tumayo nang magkakasabay. Bukod dito, kay Kristo na bagong Adan, lahat ng tao ay pantay.

Hindi maaaring gamitin ang Biblia upang bigyang-katwiran ang hindi pagkakapantay-pantay ng mga kalalakihan at kababaihan o upang bigyang-katwiran ang karahasan laban sa kababaihan.

“ANG KASAL AY PARA SA PAG-IBIG NG MAG-ASAWA AT MGA BATA”

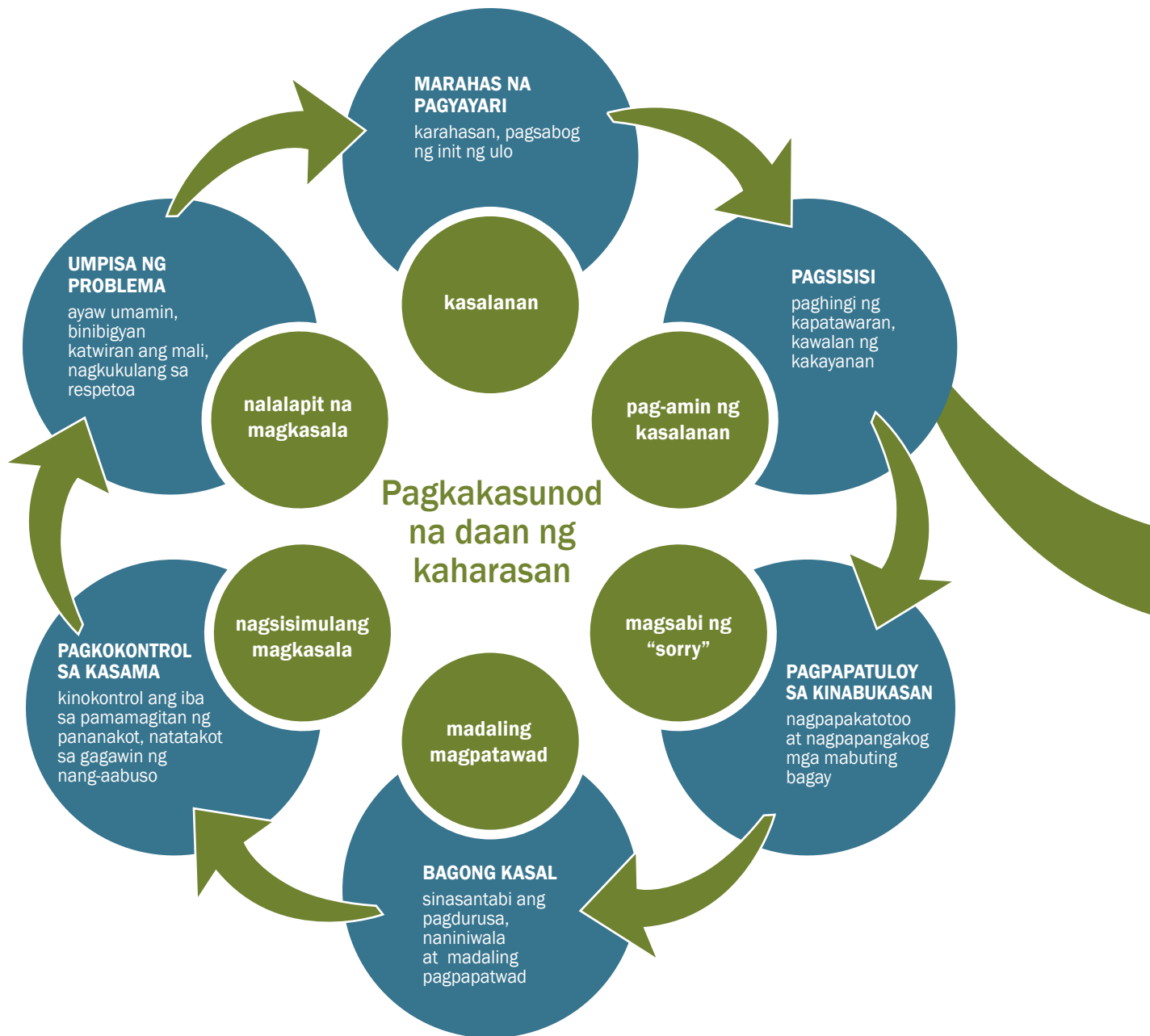
Ang mga babae ay madalas na nanatili sa marahas na kasal o mas masahol pa, pinapayuhan na manatili, dahil sa mga panata na ginawa nila sa kanilang asawa upang manatili “... sa sakit at kalusugan, hanggang sa kamatayan “. Ang ilan ay naninindigan sa kasabihan na “nagawa mo na ang iyong higaan at ngayon ay kailangan mong manatili dito.” Sa konteksto ng karahasan sa tahanan, mali ang paniniwala na ito. Habang ang Pag-aasawa ay inilaan upang maging isang pagmumuni-muni ng walang hanggang pag-ibig ng tipan ng Diyos sa mga tao ng Diyos, hindi ito nangangahulugang ang dapat manatili sa mga relasyon na puno ng pang-aabuso at karahasan. Ang pang-aabuso at karahasan sa isang kasal ay hindi maituturing na kasama sa tipan ng Diyos. Ang mga kasal sa tipan ay tinatawag na sagrado, nagbibigay ng buhay, at magpapaunlad ng mag-asawa at ng kanilang mga anak. Kapag ang isang asawa ay nagdudulot ng malubhang pinsala sa isa’t isa, at pati sa kanilang mga anak, malinaw na sinasabi ng Kautusan ng Simbahang Katoliko na ang isang asawa ay may lehitimong dahilan upang iwanan ang Kasal.

Kung nakakaranas ka ng Domestic Violence

TAWAGAN 1800 RESPECT
1800 737 732677

PARA SA ISANG INTERPRETER, TAWAGAN 131 450
PARA SA NATIONAL RELAY SERVICE, TAWAGAN 1800 555 677

“ANG DAAN NG KAHARASAN AT DI-TAMANG PAGPAPATAWAD”

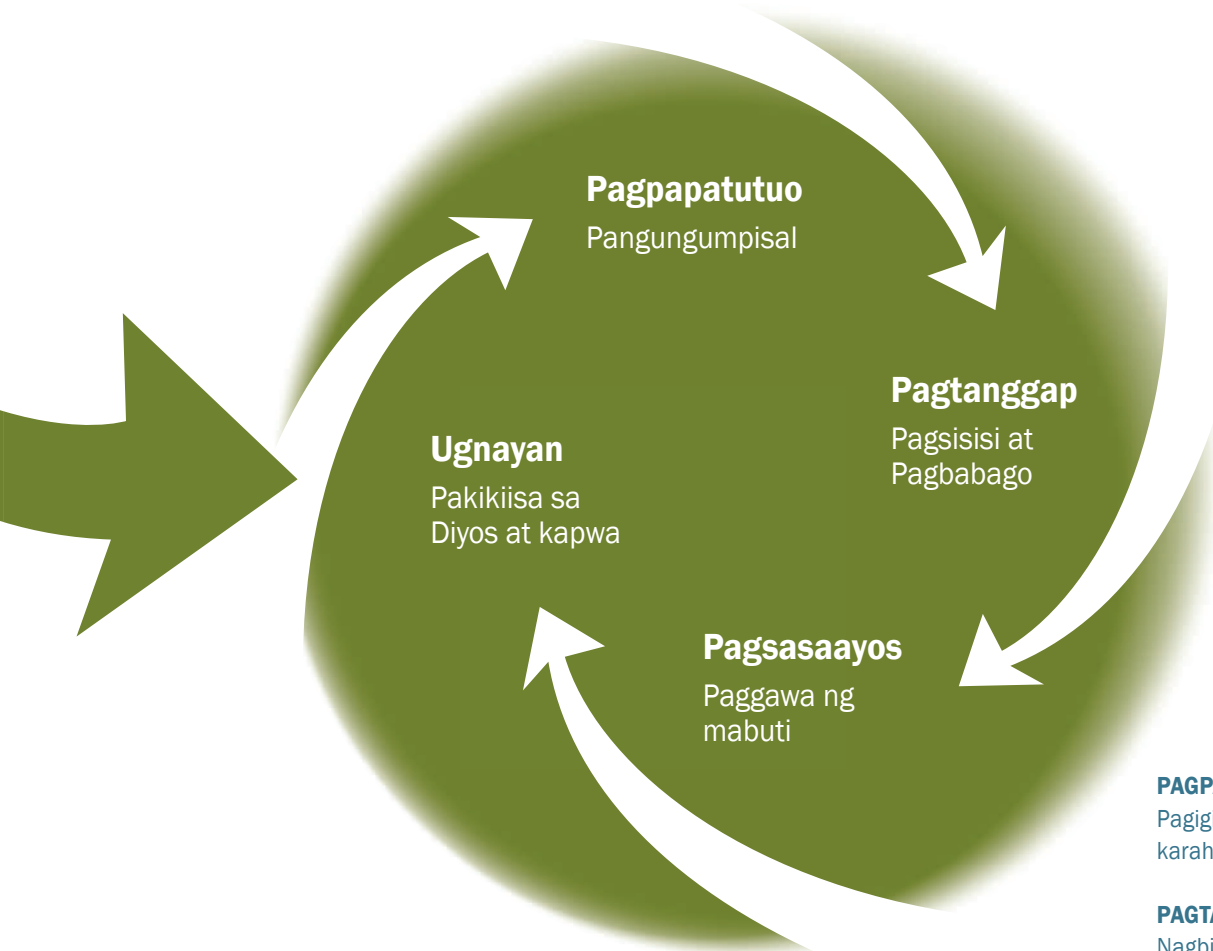
Kapag ang karahasan ay nangyayari sa tahanan, mahalaga na kilalanin na ito ay isang bahagi ng isang cycle ng pang-aabuso. Nagsisimula ito sa marahas na pangyayari; na sinusundan ng pagpapahayag ng pagsisisi ng may sala. Ang gumagawa ay nagpapangako na hindi muling magpinpinsala. Ang parehong biktima at may kasalanan ay pinangungunahan na naniniwala na ang lahat ay naisaayos mula dito, at may pag-asa para sa kanilang relasyon. Gayunpaman ang mga stresses ng buhay ay maaaring maging sanhi ng pagkasira ng masayang pagsasama. Ang may kasalanan ay bumalik sa kanilang mga dating daan, na pinipigilan at pinawalang-bisa ang kanilang asawa. Ang kanilang sariling mga isyu sa galit at kahihiyan ay nagsimulang lumipat sa kanilang asawa. Ang relasyon ay umaabot sa isang buhay na may mayroong hindi kapani-paniwala takot. Ang siklo ng karahasan na ito ay kinakatawan sa panlabas na bilog sa diagram na ipinakita sa itaas. Ang bilog sa loob ay kumakatawan

sa mga yugto ng kasalanan na tumutugma sa mga yugto ng ikot ng karahasan. Ipinakikita ng inner circle na ang karahasan sa tahanan ay isang kasalanan. Ngunit dahil lamang sa itinuturo sa atin ng ating pananampalatayang Kristiyano na ang pagiging tao ay ang kasalanan ay hindi ito nangangahulugan na maaari nating gumawa ng karahasan, humingi ng kapatawaran, at pagkatapos ay ulitin ang karahasan. Iyan ay hindi kung paano gumagana ang tunay na pagkakasundo. Maaari lamang nating sirain ang pag-ikot ng karahasan at buwagin ito magpakailanman mula sa ating mga relasyon sa pamamagitan ng pagsusumikap sa katotohanan ng pagsasabi, pagkilala, pagpapawalang halaga, at pag-uugnay sa isa't isa (tulad ng ipinapakita sa sumusunod na diagram, Isang Ikot ng Tunay na Pagkakasundo).

Pinagmulan: Pagtuturo ng Katoliko, Lenore E. Walker, "Ang Ikot ng Karahasan" sa Ang Battered Woman (NY: Harper & Row, 1979, 2000)

Mula sa daan ng kaharasan patungo sa pagkakasundo

PAGPAPATUTUO

Pagiging tapat tungkol sa karahasan at mga epekto nito

PAGTANGGAP

Nagbibigay ng paumanhin at nagsasagawa ng pananagutan para sa nasaktang tao, ang relasyon, at ang kanilang anak / mga anak (kung mayroon)

PAGSAAYOS AT PAGBABALIK

Hindi isa-isang pagkilos ngunit isang huwaran ng pag-uugali na naglalayong tumulong ibalik at ayusin ang nasirang relasyon. Paghahanap sa parehong Diyos at propesyonal na tulong

UGNAYAN

Paghahanap ng mas mahusay na komunikasyon, paglalagay ng mga estratehiya para sa mahirap na mga oras, paghahanap ng mga alternatibo sa karahasan, humihiling ng biyaya ng Diyos para sa indibidwal at / o sa relasyon

“ANG ISANG IKOT AT DAAN NG PAGKAKASUNDO”

Ang mga nakaligtas sa mga kasuklam-suklam na pangyayari ay nagsasalita ng epektibong mga proseso ng pagkakasundo na nakatulong sa kanila na pagalingin ang kanilang mga sugat, upang maiwasan ang mga sugat mula sa pagiging marahas na pag-iisip, at upang sirain ang ikot ng karahasan upang hindi ito magpatuloy at sa kasunod na mga henerasyon. Maaari tayong matuto mula sa karanasang ito sa pagnanais na masira ang ikot ng karahasan sa tahanan. Dapat ay mayroong tunay na pagpapakita ng paggawa ng mabuti at hindi lamang pagsisisi.

Nangangahulugan ito na ang may kasalanan ay dapat magpakita ng isang pag-uugali na patuloy na naglalayong ibalik ang kabutihan ng nasugatang tao at ang nasugatan relasyon. Ang huwaran ng pag-uugali na ito ay dapat na humantong sa isang bagong paraan ng ugnayan na naghahanap ng mga alternatibo sa karahasan at umaasa sa grasya ng Diyos at propesyonal na tulong upang bumuo at ibalik ang relasyon. Kung walang pagpapakita ng tunay na pagkakasundo, ang karahasan sa tahanan ay maaaring magpatuloy at maging mas malala pa.

Pagsagot ng katolikong kuminidad

PAGSAGOT NG KATOLIKONG KUMINIDAD

Sa World Day of Peace noong 2017, gamit ang tema ng nonviolence para sa kapayapaan. Ibinahagi ni Pope Francis na ang mga kontrahan sa loob ng mga pamilya ay dapat na malutas sa mapayapang paraan, pagtanggì sa paggamit ng puwersa at karahasan sa tahanan:

“Kung ang karahasan ang pinagmumulan ay ang puso ng tao, dapat lang ng ang buong pamilya ay isabuhay ang pagiging mahinahon. Ang pamilya, kasama ang mga mag-asawa, mga magulang at mga anak, mga kapatid na lalaki at babae, ay matututong magmalasakit sa isa’t isa. Ang mga pagkakasalungat ay hindi kailangang malutas sa pamamagitan ng puwersa ngunit sa pamamagitan ng pag-uusap, paggalang, pag-aalala para sa kabutihan ng iba ... Nanawagan ako na mawakasan ang karahasan sa tahanan at sa pag-abuso sa mga babae at mga bata. “

Bilang isang komunidad ng Katoliko, maaaring tumugon sa

TUGON NG TAONG NAKAKITA NG KAHARASAN SA TAHANAN

- Kung makakita ka ng isang bagay, sabihin I-REPORT agad. Hindi sa susunod na linggo, hindi bukas kundi ngayon. Ring 1800 RESPECT o ang Pulisya sa 000, kung naniniwala ka na may isang tao na nasa panganib.
- Magkaroon ng kamalayan, protektahan ang mga bata (hal. Sa pamamagitan ng pakikinig sa kanila), mga bagong migrante (hal. Sa pamamagitan ng pagbibigay ng mahalagang impormasyon sa kanilang wika), mga taong may kapansanan (hal. ang pagdinig sa serbisyo ng relay na may karamdaman upang tumawag sa 1800 RESPECT), Mga katutubong babae, mga buntis, mga matatanda at kababaihan na naghihiwalay sa kanilang kapareha (hal. panoorin ang kanilang pangkalahatang kalusugan).

IPAALAM NA HINDI DAPAT PAYAGAN ANG ANOMANG KAHARASAN LALO NA SA LOOB NG TAHANAN

- Ilagay ang mga posters laban sa karahasan sa tahanan, at itakda ang iyong simbahan bilang isang lugar ng kaligtasan
- Ipangaral ang laban sa pang-aabuso at karahasan sa tahanan
- Sumagawa ng pagsasanay sa parokya sa pagtugon sa karahasan sa tahanan
- Pag-isipan ang mga solusyon tungkol sa karahasan.

karahasan sa tahanan sa pamamagitan ng:

- 1) Mag-ulat ng ano mang karahasan
- 2) Magkaroon ng zero tolerance sa karahasan at magbigay ng buong suporta para sa mga biktima
- 3) Pagtataguyod ng maganda at masayang relasyon
- 4) Maghanda upang makatugon nang angkop sa mga indibidwal na pagsisiwalat
- 5) Pagdarasal nang sama-sama para sa kapayapaan, katarungan, at tunay na pagkakasundo

SANAYIN ANG LAHAT NA MAKITA ANG MABUTING RELASYON

Habang ang mga sumusunod na impormasyon ay nakatutok sa kung ano ang mabuting relasyon, maisabuhay ng lahat na karelasyon ang mga ito. Sa pangkalahatan, ang mga mag-asawa ay may 5 hanggang 1 ratio ng positibo sa mga negatibong pag-uugali. Ang mga masasamang mag-asawa ay may mas mababang ratio ng positibo sa mga negatibong pag-uugali.

MAGANDANG PAG-UUGALI

- Nakikipagtawanan
- Nagmamahalan
- May pagpapahalaga sa kapwa
- Maysaya

MASAMANG PAG-UUGALI

- Pinapakita ang takot
- Nasusuya
- Mareklamo
- kalungkutan

Ang mga nakakasirang pag-uugali ay sumusunod:

- 1) pagpula,
- 2) pagtatanggol,
- 3) paglait,
- 4) walang ugnayan.

KUNG PAANO TUMUGON SA INDIBIDWAL NA PAGSISIWALAT

Ang malaman na isang taong kakilala mo ay nakakaranas ng kaharasan ay mahirap. Tandaan na mahalaga na makipag-usap sa taong ito. Ito ang tanging paraan upang malaman ang isang problema. Maaaring nag-aalala ka na ang taong nakakaranas ng kaharasan ay magagalit o ayaw makipag-usap at maaaring ito ang kaso. Ngunit kadalasan ay natutuwa ang biktima ng kaharasan kung may nakikita na may nagmamalasakit sa kanila. Kung posible pumili ng tamang oras upang makipag-usap, lalo na kapag ang may sala ay wala doon. Hayaan ang biktima na makalahad ng maayos at hindi pipilitin na labag sa gusto nila. Kung ang tao ay hindi tumutugon sa paraan na iyong inaasahan, huwag mong isipin ito nang personal. Tandaan na ang takot, pagbabanta at pananakot ay maaaring maramdaman ng mga tao na hindi ligtas at hindi sigurado kung sino ang kanilang mapagkakatiwalaan, kung sinuman. Ang ilang mga biktima ay ipagkakaila ang pang-aabuso hanggang sa palagay nila na ikaw ay isang ligtas na tao upang kausapin. Huwag mong dalhin ito nang personal at ipaalam sa kanila na narito ka para sa kanila kung kailangan mo sila. Tandaan: Laging mas mahusay na makipag-usap sa kanila tungkol sa mga bagay na napansin mo, na nag-aalala sa iyo, kaysa sa pagbibigay ng iyong opinyon. Gayundin, maging maingat sa mga sensitibong kultura at kung paano makakaapekto ang mga ito sa mga taong nakakaranas ng kaharasan.

Ang dalawang mahahalagang prinsipyo na gagana ay ang:

- 1 kaligtasan para sa biktima at
- 2 naghahanap ng propesyonal na tulong Sa unang pagkakataon:

Sa Unang Pagkakataon:

Hindi namin pinapayuhan kayo na magpayo, magsiyasat, o magtangkang mamagitan. Ang angkop na tugon ay ang pakinggan at kung kinakailangan isangguni ang bagay sa Pulisya. Kung hindi, maaari mong i-refer ang tao sa CatholicCare o isang propesyonal na serbisyo.

Iba pang mga Praktikal na paraan upang suportahan ang mga taong nakakaranas ng kaharasan sa tahanan:

- Huwag sisihin ang biktima dahil sa nakakaranas ng kaharasan sa tahanan para hindi patuloy na manatili
- Unawain na ang mga taong nakakaranas ng kaharasan. Huwag pilitin ang mga ito ngunit ipaalam sa kanila na naroroon ka kapag nagpasya silang gumawa ng aksyon
- Mag-alok ng praktikal na tulong na maaaring kabilang ang transportasyon, appointment, childminding o isang lugar upang alisin ang kanilang sarili mula sa pinsala
- Tulungan silang humingi ng propesyonal na tulong
- Tulungan silang bumuo ng isang planong pangkaligtasan
- Regular na mag-check upang makita kung paano sila at kung mayroong anumang bagay na maaari mong gawin

Para sa karagdagang suporta, pakitingnan ang Numero ng Telepono sa kabaligtaran ng pahinang ito, pati na rin ang handout ng "Resources" sa kit na ito.

Not next week, not tomorrow, REPORT IT TODAY.

Key Telephone Numbers

KEY TELEPHONE NUMBERS

POLICE: 000

Call the Police for immediate assistance.

1800 RESPECT: 1800 737 732

A national 24-hour 7 day a week service, for advice or support in relation to sexual assault and domestic violence. The service also connects victims to the nearest help according to their location.

FOR NON-ENGLISH SPEAKERS

Call 131 450 for an interpreter. Ask them to ring 1800 RESPECT for you.

CATHOLICCARE BROKEN BAY

CatholicCare provides a range of services to assist women and children experiencing domestic violence

Central Coast: 1800 324 924

Northern Beaches: 1800 324 924

Naremburn: 1800 324 924

Waitara: 1800 324 924

MEN'S REFERRAL SERVICE: 1300 766 491

A national 24-hour 7 day a week anonymous and confidential counselling, information and referral service to help men stop using violent and controlling behaviour.

FOR FEMALE MIGRANTS UNDER A TEMPORARY VISA

Migrants are especially vulnerable to abuse because they are in unfamiliar territory without knowledge of the laws and emergency services they can access.

If you are experiencing domestic violence, you can take out an Apprehended Violence Order (AVO) against your partner.

Under the Migration Act you can apply for permanent residency due to domestic violence.

Ring any of the following numbers:

Immigration Advice and Rights Centre 02 8234 0777

Immigrant Women's SpeakOut Association 1800 656 463

Legal Aid NSW 1300 888 529 (business hours)

PHYSICAL AND SEXUAL ABUSE ARE SERIOUS INDICTABLE OFFENCES UNDER THE NSW CRIMES ACT 1900. It is an offence to fail to report knowledge or belief of a serious indictable offence. If in doubt, call 000.

This parish resource has been developed by the Diocese of Broken Bay's Catholic Life & Faith Formation Team in consultation with the Safeguarding Office (Chancery) and CatholicCare Broken Bay. This booklet is part of a Parish Kit which assists parishes to respond to those experiencing domestic violence or those who are seeking help for their violent behaviour. The kit is available for download www.bbcatholic.org.au

www.bbcatholic.org.au

**CATHOLIC
DIOCESE OF
BROKEN BAY**